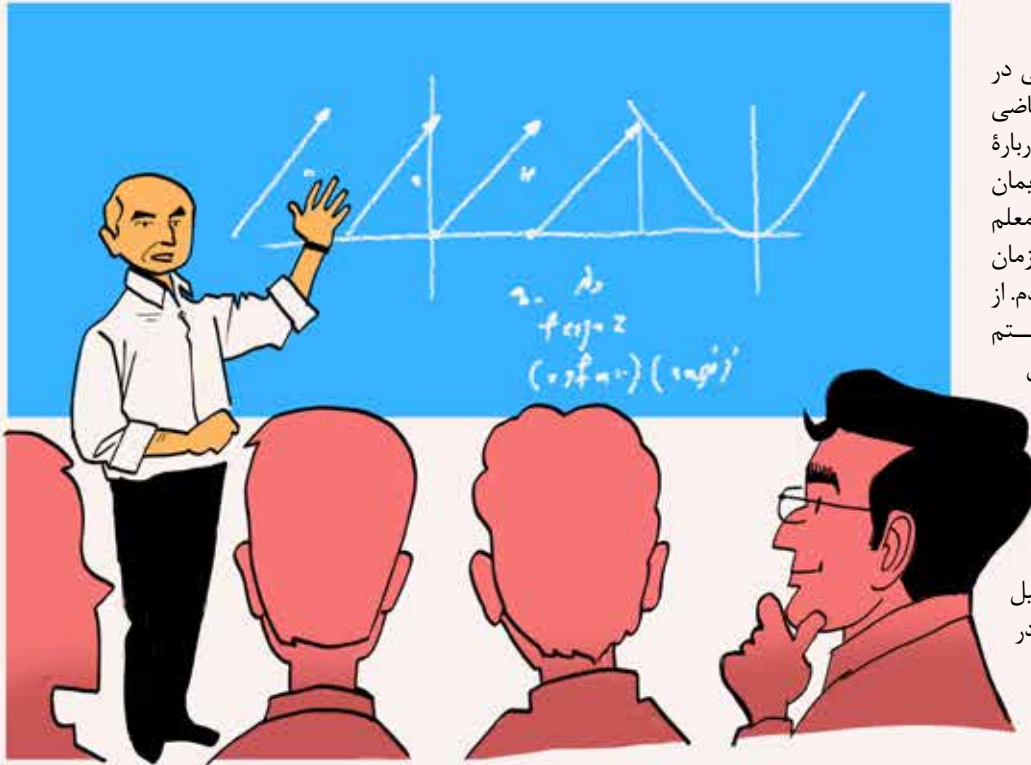

همگام با ستارگان آیا او را می‌شناسید؟

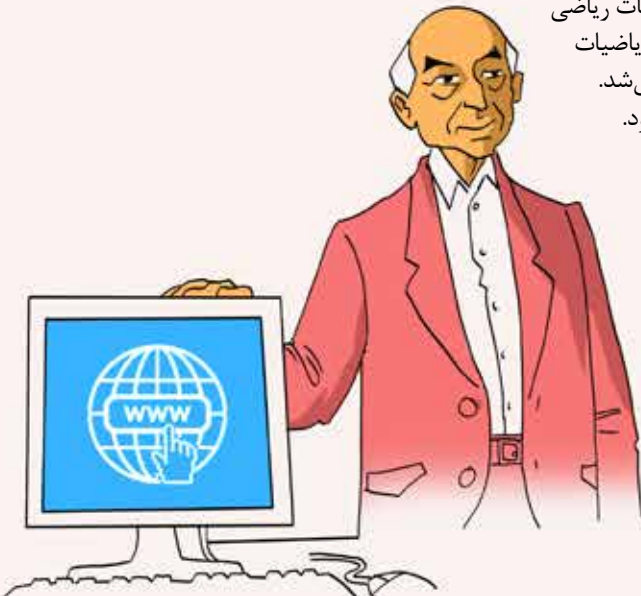
سی‌وسه سال پیش، وقتی در اردوی آمادگی المپιάد ریاضی شرکت می‌کردم، ایشان دربارهٔ ریاضیات دبیرستانی برایمان سخنرانی کرد. بهترین معلم ریاضی بود که تا آن زمان سر کلاسش نشسته بودم. از دوران راهنمایی آرزو داشتم در رشتهٔ ریاضی تحصیل کنم و یک ریاضی‌دان شوم. اما یادگرفتن ریاضیات از او دلیل آن بود که دانشکدهٔ ریاضی دانشگاه صنعتی شریف را برای ادامهٔ تحصیل انتخاب کنم. اگرچه در بسیاری از مدارس مشهور برای دانش‌آموزان دربارهٔ ریاضیات دبیرستانی سخنرانی می‌کرد، اما کلاس‌های

او در دانشگاه چیز دیگری بودند. درس‌های متنوعی در شاخه‌های متفاوت ریاضی تدریس می‌کرد. آن قدر قشنگ درس می‌داد که من وقتی دانشجوی سال اول بودم، در درس‌های پیشرفتهٔ فوق‌لیسانس او شرکت می‌کردم و دست خالی بر نمی‌گشتم.

اولین مقاله‌ام در دوران دانشجویی الهام گرفته از یک سخنرانی او دربارهٔ «نظریهٔ هندسی گروه‌ها» بود که همراه دوستم، علی رجائی آن تحقیق را انجام دادیم. وقتی مقالهٔ خود را به او نشان دادیم، فردای آن روز با یک بازنویسی کامل از مقاله پیش ما آمد و گفت: «چون استدلال‌های شما را نفهمیدم، مقاله را بازنویسی کردم.» مقالهٔ دیگرم پایان‌نامهٔ کارشناسی بود که زیر نظر او انجام دادم.

از نسل ریاضی‌دانان جوان ایرانی، بسیاری از او الهام گرفته‌اند و محضر درس او را درک کرده‌اند. نه تنها در ریاضیات اطلاعات دایره‌المعارفی داشت، بلکه فردی بسیار با فرهنگ و با مطالعه بود. دقیق و زیبا می‌نوشت. سال‌ها سردبیر مجلهٔ «نشر ریاضی» بود و دانشجویان ریاضی سراسر کشور را با مقالات توصیفی زیبا که ترجمه شده بودند یا توسط خود او یا دوستانش نوشته شده بودند، سیراب کرد. تحقیقات ریاضی او به تعداد کم ولی بسیار عمیق و تأثیرگذار در ریاضیات محض و ریاضیات کاربردی بود و در سطح بین‌المللی چهره‌ای شناخته‌شده محسوب می‌شد. رشتهٔ تحقیقاتی او بر شاخهٔ «سیستم‌های دینامیکی» متمرکز بود. اطلاعات وسیع و عمیقی در فلسفهٔ ریاضی داشت و این اطلاعات کلاس درس او را عمیق‌تر می‌کرد.

با راهنمایی و حمایت او و به‌خصوص به کمک توصیه‌نامه‌ای که برای من و علی رجائی نوشت، برای ادامهٔ تحصیل در دانشگاه پرینستون پذیرفته شدیم.

اکنون او استاد بازنشسته دانشگاه صنعتی شریف است و پیش از بازنشستگی ریاست دانشکده علوم ریاضی را به عهده داشت. دکترایش را در سال ۱۹۶۹ از «دانشگاه برکلی» با راهنمایی استیو اسمیل که برنده جایزه فیلدز شده بود، گرفت. او کسی بود که برای اولین بار ارتباط اینترنت دانشگاهی را در ایران برقرار کرد. در آن زمان او قائم مقام مؤسسه مطالعات فیزیک نظری و ریاضیات بود و ریاست دامنه «IRNIC» را تا هنگام بازنشستگی در سال ۲۰۰۸ به عهده داشت. به علاوه در سال‌های ۲۰۰۷ تا ۲۰۰۹ ریاست «انجمن دامنه عالی آسیا-اقیانوسیه» را به عهده داشت. به خاطر خدمات او به توسعه اینترنت، عضو کمیته مشورتی سرتاسری «ICANN» در سال‌های ۲۰۰۶ تا ۲۰۰۸ به عنوان نماینده آسیا-اقیانوسیه بود. این مؤسسه غیردولتی مسئول نام‌گذاری و شماره‌گذاری بود و مدیریت نام‌های دامنه‌های اینترنتی و شماره‌های IP و سایر مشخصه‌های اینترنتی و قراردادهای (پروتکل‌ها) را به عهده داشت.

این استاد گرامی در سال ۱۳۲۱ در تهران متولد شد. طی سال‌های ۱۳۳۳ تا ۱۳۳۹ دوره‌های اول و دوم تحصیلات متوسطه را در «دبیرستان اندیشه» و «دبیرستان هدف ۱» گذراند. پس از شروع تحصیلات دانشگاهی در «کالج هوپ» در ایالت میشیگان آمریکا به «دانشگاه برکلی» رفت و تا سال ۱۳۴۸ که از رساله دکترای خود با عنوان «نظریه سرتاسری معادلات دیفرانسیل مرتبه دوم عادی» دفاع کرد، در دانشگاه برکلی ماند. سپس یک سال در دانشگاه برکلی و بعد در «دانشگاه نورث وسترن» در ایلینوی آمریکا، «دانشگاه ویسکانسین» در مدیسون و «دانشگاه میشیگان» در آن آربر حضور یافت. او در سال ۱۳۵۳، پس از بازگشت به ایران، در ۳۲ سالگی به عضویت هیئت علمی دانشگاه صنعتی شریف درآمد و پس از پنج سال به رتبه استادی رسید و در همان سال ازدواج کرد. از شهریور ۱۳۸۲ عضو گروه زبان و رایانه فرهنگستان زبان و ادب فارسی نیز هست. در سال ۱۳۸۲ به عنوان چهره ماندگار ریاضیات کشور معرفی شد و در همان سال لوح تقدیر «انجمن ترویج علم ایران» به او اهدا شد. اسرار مکعب روبیک، حساب دیفرانسیل و انتگرال و ۱، ۲.

درسی مقدماتی درباره خمینه‌های مشتق پذیر (به زبان انگلیسی)، چارچوبی ریاضی برای مطالعه حلقه‌های

زنجیر و انتخاب (به زبان انگلیسی) و درباره ریاضیات زیستی، عنوان‌های کتاب‌هایی

هستند که او به رشته تحریر درآورده است. ترجمه کتاب توپولوژی از دیدگاه حساب

دیفرانسیل، نوشته جان میلز و ترجمه کتاب نظریه عددها، نوشته آندره ویل،

با همکاری محمد جلوداری مقانی از دیگر آثار او هستند.

آیا او را می‌شناسید؟

مسئله: چند دقیقه پس از ساعت ۴، دو عقربه دقیقه‌شمار و ساعت‌شمار بر هم منطبق می‌شوند؟

$$۲۴.۱ \quad ۲۳.۲ \quad ۲۴.۰.۳ \quad ۲۴.۰.۴ \quad ۲۶.۰.۵$$

$$۲۹ \quad ۱۱ \quad ۱۳$$

پی‌نوشت:

۱. سیستم پویا یا سیستم دینامیک مجموعه‌ای از عناصر است که وضعیت آن با گذر زمان و مطابق با قواعد مشخص تغییر می‌کند. در ریاضیات از این نوع سیستم و توابع معرف آن به منظور نمایش وابستگی زمانی یک نقطه در فضای هندسی استفاده قرار می‌شود.

برای مشاهده
 پاسخ رمزینه را
 پویش کنید.

